

Izbrisani mali delničarji pišejo Barrosu

Zakaj so NLB, NKBM, in Abanka v treh mesecih izgubile več kot celoten kapital in pristale globoko v negativni

IRENA FERLUGA

"Po naših ocenah so imele tri državne banke še 18. decembra znaten pozitiven kapital, toda predvideno izgubo do leta 2015 so prikazali že konec leta 2013. Zakaj so to naredili? Odgovor, ki smo ga dobili v Civilni iniciativi izbrisanih **malih delničarjev** NKBM, je bil, da na zahtevo Evropske komisije, da so lahko razlastili obstoječe delničarje. Prepričani smo, da se to ni zgodilo septembra, ampak šele januarja, saj so revizijsko hišo prepričali, da je naredila novo cenitev," je povedal dr. Peter Glavič iz Civilne iniciative izbrisanih **malih delničarjev** NKBM.

Mali delničarji ne verjamejo

Zato so se odločili pisati predsedniku Evropske komisije Joseju Manu-elu Barrosu, v katerem ga pozivajo, naj pojasni prave razloge. "Zelo nas je presenetilo, da so nekatera podjetja s 100-odstotno garancijo države prenesli na slabo banko, in to po vrednosti 7 odstotkov, s 93-odstotnim diskontom torej. Celo Pivovarno Laško so prenesli tja. Prenose so izvršili skupaj z garancijami, ki jih je bilo za 5,3 milijarde evrov. Naš sklep je, da so bili ti prenosni narejeni zato, da bi ta podjetja prodali. Zakaj je interes Evropske komisije, da bi na slabo banko prenesli tudi dobra delujoča podjetja, kar je presenetilo celo vodstvo Pivovarne Laško? Iti v prodajo premoženja v času, ko so nizke cene, je kriminal. Morda bi bilo treba vložiti celo kazensko ovadbo. Iz teh prenosov je bila v bankah narejena velika izguba. V odločbi Banke Slovenije o izrednih ukrepih je navedeno, da je imela NKBM še 18. decembra 2013 več kot 143 milijonov evrov osnovnega kapitala. Problem je v tem, da ni bila narejena zaključna bilanca na dan 18. decembra lani, kar je osnovna stvar pri tako radikalnem rezu. Predstavljena bi morala biti lastnikom in jim vročene odločbe o razlastitvi," meni Glavič.

"Glavni razlog je napačna revizija, ki je bila narejena površno, izvedena celo dvakrat, obe pa sta se razlikovali za več kot 100 odstotkov. Vse je izmišljeno in gre za zelo umazano igro," je globoki kapitalski minus, prikazan v odločbah Banke Slovenije ob uvedbi

izrednih ukrepov decembra lani, ocenil dr. France Križanič, nekdanji finančni minister in dodal: "Gre za stigmatizacijo slovenskega bančnega sistema in Slovenije kot države. Blatenje slovenskih bank se je začelo v letu 2012 in doseglo vrh z lanskimi stresnimi testi."

Rezultati aplicirani za nazaj

Včerajšnje razkritje celotnih odločb o izrednih ukrepih v NLB, NKBM in v Abanki, ki jih je Banka Slovenije izdala 17. decembra 2013, potem pa jih je vlada 18. decembra z dokapitalizacijami in razlastitvijo obstoječih delničarjev podržala, je z vsemi številkami (pred meseci zakritimi) pokazalo, da so banke v treh mesecih izgubile ves kapital in še več: zajadrale so globoko v negativno, zaradi česar je obstajala verjetnost, da ne bi bile sposobne poravnati svojih kvalificiranih obveznosti, v odločbah navaja Banka Slovenije. V odločbah, ki jih je od informacijske pooblaščenke pridobil časnik Finance, Banka Slovenije za NKBM ugotavlja, da na dan 30. septembra 2013 "ob predpostavki delujočega podjetja, ki vključuje dodatno potrebne oslavitve, ugotovljene v neodvisnem pregledu kvalitete kreditnega portfelja, banka ne zagotavlja minimalnega kapitala". In še, da bi imela banka na osnovi ocene neodvisnega cenilca ob koncu septembra za 67 milijonov evro negativnega kapitala. Toda uprava NKBM, ki jo vodi Aleš Hauc, je 30. oktobra 2013 objavila rezultate poslovanja za devet mesecev, v katerih je navedla, da je imela banka konec septembra 2013 za 245,7 milijona evrov kapitala. Pojasnilo bančne službe za odnose z javnostmi se zdaj glasi: "Nova KBM je v medletnem poročilu ustrezno poročala. Na dan 30. septembra 2013 ni imela negativnega kapitala, temveč kapital v višini 245,679.000 evrov. V času medletnega poročanja še niso bili znani rezultati obremenitvenih testov in pregledov bančne aktive (AQR), ki so takrat potekali. Rezultati pregledov so bili javno objavljeni 12. decembra lani, 17. decembra lani pa je banka prejela odločbo Banke Slovenije. Ta je vključevala oceno finančnega položaja banke oziroma pričakovan (ocenjen) kapitalski primanjkljaj v višini, ki jo omenjate. Ocena je temeljila na podatkih 30. septembra 2013 ob predpostavki delujočega podjetja in je vključevala dodatno potrebne oslavitve pod pogoji obremenitvenih testov, ki jih je ocenil

neodvisni ocenjevalec. Uporabljene predpostavke so bile predvsem v delih, ki se nanašajo na nepremičnine, drugačne oziroma so se pomembno razlikovale od vrednosti, ki jih je imela vrednotene Skupina Nove KBM."

Še bolj jasni so bili v NLB: "V medletnem poročilu je NLB navedla, da so aktivnosti, povezane s pregledom kvalitete portfelja, v teku. Iz tega razloga takrat učinki še niso bili znani in jih banka tudi ni mogla pripoznati v rezultatih poslovanja. Odločbo Banke Slovenije je banka dobila sredi decembra, potem ko so bili objavljeni rezultati pregleda bančne aktive (AQR). Banka Slovenije je potem rezultate, ki so bili znani decembra, retroaktivno aplicirala na stanje 30. 9. 2013. Pri tem velja opozoriti tudi, da je bil AQR izvajan ob predpostavki apliciranja stresnih scenarijev in ne po principih IFRS."

Stečaj bi bil mnogo večja škoda

Dr. Dušan Zbašnik, nekdanji član Sveta Banke Slovenije, pravi, da podrobnosti sicer ne pozna, vendar: "Verjetno so bili v tistem času narejeni odpisi, dodatne slabitve in rezervacije, kar je izničilo kapital in ga naredilo negativnega, zato je bilo mogoče obstoječe delničarje razlastiti. Banke so bile v izredno slabem stanju, toda stečaj bi bil mnogo večja škoda, kot je bila obilna dokapitalizacija. Spomnimo se, kako je KBC prodala svoj delež v NLB slovenski državi - za en evro in očitno ne brez razloga." Banka Slovenije je včeraj pojasnila, da so se stresni testi začeli izvajati julija 2013 na zahtevo Evropske komisije in so bili končani decembra. "Iz tega izhaja, da niti Banka Slovenije niti uprave bank prej niso razpolagale z zneski dodatno potrebnih oslavitve, izhajajočih iz pregleda kakovosti sredstev po stanju 31. 12. 2012, ki so seveda vplivale tudi na oceno finančnega položaja teh bank po stanju na dan 30. 9. 2013. Banka Slovenije je pri pripravi ocene finančnega položaja bank izhajala iz zadnjih razpoložljivih podatkov bank. To pa so bili v času izdaje odločbe o izrednih ukrepih (sredina decembra 2013) podatki za konec septembra 2013."

Kaj piše v odločbah

V odločbi o izrednih ukrepih za NKBM Banka Slovenije navaja, da ni bilo izgledov, da bi banka najkasneje do konca leta 2013 lahko sama zagotovila ustrezno kapitalsko ustreznost

Page: 6

Reach: 127000

Country: SLOVENIA

Size: 571 cm2

2 / 2

niti z drugimi ukrepi Banke Slovenije. Po poddržavljenju in dokapitalizaciji z 870 milijoni evrov naj bi imela banka celo 19-odstotno kapitalsko ustreznost. V odločbi Banka Slovenije ugotavlja, da bi banka na dan 30. 9. 2013 na osnovi ocene neodvisnega cenilca imela za 67 milijonov evrov negativnega kapitala, kar ne bi zadoščalo za poplačilo upnikov - deponentov. Ob predpostavki nedelujočega podjetja, v primeru stečaja zaradi prevrednotenja sredstev po likvidacijski vrednosti, pa bi imela celo za 232 milijonov evrov negativnega kapitala, kar ne bi zadoščalo niti za delno poplačilo upnikov. Podobno je bilo ugotovljeno za NLB, ki naj bi imela za 317,9 milijona evrov negativnega kapitala, v primeru stečaja zaradi prevrednotenja sredstev na likvidacijske vrednosti pa celo za skoraj 736 milijonov evrov negativnega kapitala. Osnovni kapital NLB na dan 18. 12. 2013 je znašal 184 milijonov evrov.

Abanka naj bi imela po teh ocenah za dobrih 265 milijonov evrov negativnega kapitala, premoženje banke pa ne bi zadoščalo za poplačilo navadnih upnikov (deponentov). V primeru stečaja bi bil negativni kapital še višji, 317,8 milijona evrov.

"Zakaj je interes Evropske komisije, da bi na slabo banko prenesli tudi dobra delujoča podjetja"

Male delničarje Nove KBM je razlastitev razjezila. In nekaj od njih se zoper njo bori še naprej. (Sašo Bizjak)